

Východočeská galerie v Pardubicích

Výroční zpráva o činnosti za rok 2005

- **Úvod**

V uplynulém roce se galerii podařilo realizovat odborně kvalitně a návštěvnicky zajímavě postavený výstavní program, zaměřený především na kombinaci projektů současného umění s výstavami umění 19. a počátku 20. století. Významná byla také výstavní činnost mimo vlastní prostory instituce. Galerie byla iniciátorem a spoluorganizátorem prvního ročníku festivalu *Smetanova výtvarná Litomyšl*, jenž proběhl v průběhu června a letních měsíců v Litomyšli. V jeho rámci zpřístupnila v prostorách nově zrekonstruovaného zámeckého pivovaru výstavu z díla Karla Malicha *Karel Malich a Josef Pleskot* a v prostorách druhého patra zámku pak přehlídku malířství 19. století ze sbírek východních Čech *Z českých luhů a hájů*. Dalším významným úspěchem byla zejména realizace výstavy panoramatických fotografií *Jiřího Tomana* v Českém centru ve Vídni, a sice v návštěvnicky atraktivních měsících červnu a červenci. V listopadu pak představila galerie část svých regionálních sbírek prostřednictvím projektu *Dostředivé okraje* v Nostickém paláci v Praze.

Podstatného pozitivního rozvoje v loňském roce dosáhla oblast kulturně výchovné činnosti. Významným vstřícným krokem vůči veřejnosti bylo zprovoznění nově vybudovaného výtvarného ateliéru a dětského koutku. Díky pestré nabídce atraktivních vzdělávacích pořadů pro nejrůznější věkové skupiny mládeže se podařilo do instituce přivést mladou generaci návštěvníků. Již v průběhu prvních měsíců byl o školní pořady a víkendové dílny pro rodiče s dětmi takový zájem, že nebylo a nadále není možné uspokojovat všechny zájemce. V roce 2005 tak byla navázána perspektivní spolupráce se školami všech vzdělávacích stupňů, od mateřských až po vysoké školy, místními i ze vzdálenějšího okolí. Naopak starší část návštěvnického spektra se podařilo v minulém roce získat pro nově vzniklý cyklus přednášek *Kapitoly z dějin českého a světového umění*. I zde si velký zájem publika vynutil reprízy jednotlivých přednášek. Oběma projekty tak galerie získala významné procento pravidelných návštěvníků, ale i značný pozitivní ohlas z řad kulturní veřejnosti.

Úspěšně se rozvíjela také propagační činnost a spolupráce s médii.

- **Plnění stanovených ukazatelů**

Instituce v daném termínu vypracovala Krizový plán i Konceptci sbírkotvorné činnosti. Taktéž spolupracovala se zřizovatelem na přípravě výstavby Galerie moderního umění. Stanovený finanční ukazatel plnění vlastních příjmů překročila a dosáhla příjmů ve výši 661 tisíc Kč, tj. 189% požadovaného plnění. Po získání potřebného vybavení bylo zahájeno zpracování elektronické evidence knihovního fondu. Dosud se podařilo zpracovat přibližně 70% fondu. Publikování katalogu na webových stránkách instituce proběhlo k danému datu bez problémů. Všechny zřizovatelem stanované ukazatele byly tedy naplněny. Podrobný přehled plnění finančních ukazatelů ukazuje Tabulka č.1.

Tabulka č.1

Plnění závazných a specifických ukazatelů v roce 2005		
Typ ukazatele	Stanovená výše	Výše plnění
Příspěvek na provoz*	7 300	7 300
Mzdové náklady	3 180	3 180
Čerpání investičního fondu	250	243
Čerpání rezervního fondu	50	50
Objem odpisů	345	329
Vlastní příjmy	350	661

*provozní dotace byla zřizovatelem 21.1.2005 stanovena ve výši 6 500 tisíc Kč, dále 30.8.2005 navýšena o 800 tisíc Kč provozních a 150 tisíc Kč investičních prostředků

- **Péče o sbírky**

Objem prostředků věnovaných na akvizice byl v loňském roce nejvyšší za posledních několik let. Jejich původní rozpočtovaný objem ve výši 600 tisíc Kč byl díky překročeným příjmům instituce navýšen na částku **851 tisíc Kč**. Byla tak alespoň částečně kompenzována několikaletá významná absence akvizic zejména v oblasti moderního a současného umění, jež jsou pro instituci sbírkotvorného typu nezbytné. **Získáno bylo celkem 23 děl**, z toho 11 obrazů, 9 fotografií a 3 kresby. Zmínit je třeba zejména plátno Jana Mertý Od barev, malbu Stanislava Diviše Hrách, fotografie Vladimíra Birguse z evropských metropolí a fotografie Jiřího Davida Z cyklu Daniel.

V **elektronické evidenci** databáze Demus bylo v závěru roku evidováno na 8317 sbírkových předmětů. V systematické evidenci bylo zpracováno celkem 143 předmětů, nově se podařilo zpracovat 120 předmětů ze sbírky fotografie. Na své zpracování ve druhém stupni evidence a následně v elektronické podobě dosud čeká početná sbírka negativů. Její odborné zpracování si vzhledem ke specifčnosti a citlivosti materiálu vyžádá značné personální a finanční náklady. Za prioritu pro následující léta považujeme postupnou digitalizaci alespoň nejcennější části sbírkového fondu. Ta vzhledem ke scházejícímu technickému vybavení a v roce 2005 zahájené elektronické evidenci knihovního fondu, jež pro instituci představovala značné časové a personální vytížení, nebyla možná.

V měsíci září byla zahájena řádná **inventura ve sbírce grafiky** čítající 4102 položek. Vzhledem k charakteru a rozsahu sbírky a také k nově prováděné kvalitativní klasifikaci děl byla dokončena oproti původnímu termínu až k 31.1.2006. Žádné závady nebyly shledány. Zvláště klasifikována byla díla vyžadující vzhledem k nešetrnému zacházení a ne vždy vhodným klimatickým podmínkám v minulosti před případnou další prezentací nutný restaurátorský zásah.

Dlouhodobým a v rámci oblasti péče o sbírkový fond i klíčovým problémem přetrvávajícím z minulých let zůstává i nadále neuspokojivý technický stav a kapacitní limity depozitářů malby a plastiky. Vzhledem k tomuto zásadnímu nedostatku byly i v uplynulém roce **prostředky na restaurování fondu** omezeny na nejnutnější neodkladné zásahy na dílech určených pro prezentaci. Pro dvě díla 19. století byly pro výstavu vytvořeny nové zlacené rámy. Pořízena byla nová řada dřevěných ráků, dosud v dostatečném počtu scházejících pro prezentaci děl kresby, grafiky a fotografie a nezbytných v neustále se rozšiřující výstavní činnosti instituce. Celkem bylo na tyto položky vynaloženo 40,5 tisíc Kč.

Do úpravy výstavních prostor, konkrétně paneláže a podlahové krytiny v Domě U Jonáše bylo investováno na 27,5 tisíce Kč. Významnou investici do inovace přenosového zařízení zabezpečovacího systému na obou budovách, činící 149,5 tisíce Kč, pomohla instituci pokrýt mimořádná dotace zřizovatele. **Celkové náklady** na dodavatelské práce **týkající se péče o fond** představovaly v loňském roce **217 tisíc Kč**.

- **Prezentace sbírek a odborná činnost**

Východočeská galerie připravila **ve svých výstavních prostorách**, čítajících na 1200 m², **celkem 19 výstav** (viz Graf č.1). Jádrem výstavního programu byly výstavy současného umění (*Stanislav Kolíbal, Tomáš Hlavina, Stanislav Diviš, Martin Kuriš, Jan Merta, Jiří David*), určené především pro náročnější publikum. Ty byly v mnoha případech kladně recenzovány tuzemským odborným tiskem a vzbudily jistý ohlas i v celostátním měřítku. Pro konzervativnější publikum byly naopak určeny retrospektiva životního díla *Antonína Slavíčka*, výstava panoramatických fotografií *Jiřího Tomana*, v letních měsících výstava grafického díla *Bohuslava Reynka* a v závěru roku pak výběr z díla *Václava Brožíka* a přehlídka *Z českých luhů a hájů*. Ty patřily k návštěvnicky nejúspěšnějším. Z celkového počtu 19 bylo 17 výstav realizováno pomocí zápůjček od jiných institucí či jednotlivců, 2 výstavy byly realizovány pouze pomocí vlastních sbírek (*Jiří Toman, Chefs d'oeuvre 20. století ze sbírek*). Ve spolupráci s jinými institucemi bylo připraveno 5 výstav (*Stanislav Kolíbal, Vladimír Birgus, Stanislav Diviš, Václav Brožík, Jan Merta*), 1 výstava byla převzata (*Umění grafiky*).

Mimo své vlastní výstavní prostory uskutečnila galerie **dalších 5 výstav**. Pro České centrum ve Vídni a Galerii opera v Ostravě výstavu fotografií *Jiřího Tomana*. Pro první ročník festivalu Smetanova výtvarná Litomyšl výstavu *Karel Malich a Josef Pleskot* v prostorách zámeckého pivovaru v Litomyšli a výstavu *Z českých luhů a hájů* v prostorách druhého patra litomyšlského zámku. V podzimních měsících se instituce odborně podílela na přípravě expozice současné regionální tvorby Dostředivé okraje, představené v Nostickém paláci v Praze. Velká část vystavených exponátů pocházela z galerijních sbírek.

V uplynulém roce **vydala** galerie celkem **5 publikací** v celkovém objemu 2 650 ks, a sice 4 katalogy k výstavám *Tomáš Hlavina, Jiří David, Václav Brožík, Vladimír Preclík* a 1 monografickou publikaci *Stanislav Diviš*. **Na dalších 3 publikacích** v celkovém objemu 412 ks, k výstavám *Stanislav Kolíbal, Vladimír Birgus a Jan Merta, se finančně spolupodílela. Celkem bylo na ediční činnost věnováno více než 600 tisíc Kč. Přehled publikační činnosti znázorňuje Tabulka č.2.*

Galerie zaznamenala 5 badatelských návštěv z řad studentů odborných škol nebo veřejnosti. Dalších 30 odborných konzultací bylo poskytnuto partnerským odborným institucím a veřejnosti prostřednictvím internetu, telefonicky či osobně.

V rámci odborné činnosti byly významné také zápůjčky ze sbírek, jež trvale pomáhají zvyšovat odborný kredit instituce. V mnoha případech je totiž prezentace sbírkových děl na významných přehlídkách, popř. jejich publikace v zásadních monografiích shrnujících životní dílo umělce či jistý výtvarný směr, pro galerii prestižní záležitostí. Celkem bylo **na výstavní účely zapůjčeno 140 děl** a uzavřeno 27 zápůjčních smluv. Dalších 32 děl bylo zapůjčeno za účelem propagace a popularizace pomocí nájemních a jiných typů smluv.

V uplynulém roce byla zahájena elektronická **evidence knihovního fondu**. Pro ni byl zakoupen za částku 25 tisíc Kč knihovní software Clavius a prostor knihovny odborně vybaven PC stanicí. Vzhledem k množství cizojazyčné, i starší literatury a zvolenému typu detailního záznamu u všech knihovních jednotek bylo dosud zpracováno přibližně 70% fondu. Nově je knihovní katalog od závěru roku přístupný také na internetové stránce instituce. Přírůstky tvořily v roce 2005 celkem 159 ks.

Mnoho bylo učiněno také v oblasti **propagace a popularizace**. Od třetího čtvrtletí zvolila galerie novou, modernější grafickou podobu své pravidelné propagační tiskoviny a současně přešla z měsíčního vydávacího cyklu na cyklus tříměsíční. Informační brožura je nyní

vydávána v podstatně větším nákladu a distribuována kromě tradičních cest z velké části také pomocí partnerských organizací, a sice Východočeského divadla v Pardubicích a Komorní filharmonie v Pardubicích. Užší spolupráci se podařilo navázat také s Českým rozhlasem Pardubice. Více než spokojeni můžeme být rovněž s ohlasem galerijních aktivit v regionálním i celostátním tisku. Výstava *Jiřího Tomana* ve Vídni se dokonce dočkala ohlasu také v prestižním rakouském deníku Der Standard.

Tabulka č.2

Přehled publikační činnosti v roce 2005		
Publikace	Vynaložená částka / Tisíce Kč	Náklad / Ks
Tomáš Hlavina	25,3	250
Stanislav Kolíbal*	70	142
Vladimír Birgus*	50	143
Jiří David	30	500
Václav Brožík	34,7	500
Jan Merta*	70	127
Vladimír Preclík	30	600
Stanislav Diviš	312,5	800
Celkem	622,5	

*publikace, na nichž se VČG finančně spolupodílela

Přehled výstav realizovaných v roce 2005

2005

2006

	LEDEN	ÚNOR	BŘEZEN	DUBEN	KVĚTEN	ČERVEN	ČERVENEC	SRPEN	ZÁŘÍ	ŘÍJEN	LISTOPAD	PROSINEC	LEDEN	ÚNOR																																															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	1	2	3	4	5	6	7	8
JONÁŠ přízemí	Jiří Toman (do 13/2)		Umění grafiky (23/2 - 17/4)				Vladimír Birgus (20/4 - 19/6)				Bohuslav Reynek (29/6 - 24/9)				Jiří David - fotografie (27/9 - 4/12)				Jan Merta - Kresby Zevnitř IV (14/12 - 19/2)																																										
JONÁŠ zadní trakt	Alois Wachsman Josef Lada (do 13/2)		Jiří Votruba (23/2 - 19/6)								Václav Brožík (21/9 - 4/12)				Z českých luhů a hájů (14/12 - 17/4)																																														
ZÁMEK patro	Antonín Slavíček (do 20.2)		Stanislav Kolíbal (9/3 - 15/5)				Chefs d`oeuvre 20. století ze sbírek (1/6 - 18/9)				Stanislav Diviš (27/9 - 27/11)				Jan Merta (1/12 - 19/2)																																														
ZÁMEK přízemí			Tomáš Hlavina (9/3 - 15/5)				Martin Kuriš (1/6 - 18/9)				Vladimír Preclík (7/12 - 19/2)																																																		

**Mimo
galerii**

Litomyšl:
Karel Malich
(17/6-4/7)

Nost.pal. Praha:
Dostředivé okraje
(9/11 - 30/11)

Zámek Litomyšl:
Z českých luhů a hájů
(české malířství 19. st.) (17/6-30/9)

Reprizy

Galerie Opera
Ostrava:
Jiří Toman
(14/4 - 18/5)

České centrum ve Vídni:
Jiří Toman (21/6-18/7)

© MCh

- **Kulturní a vzdělávací aktivity**

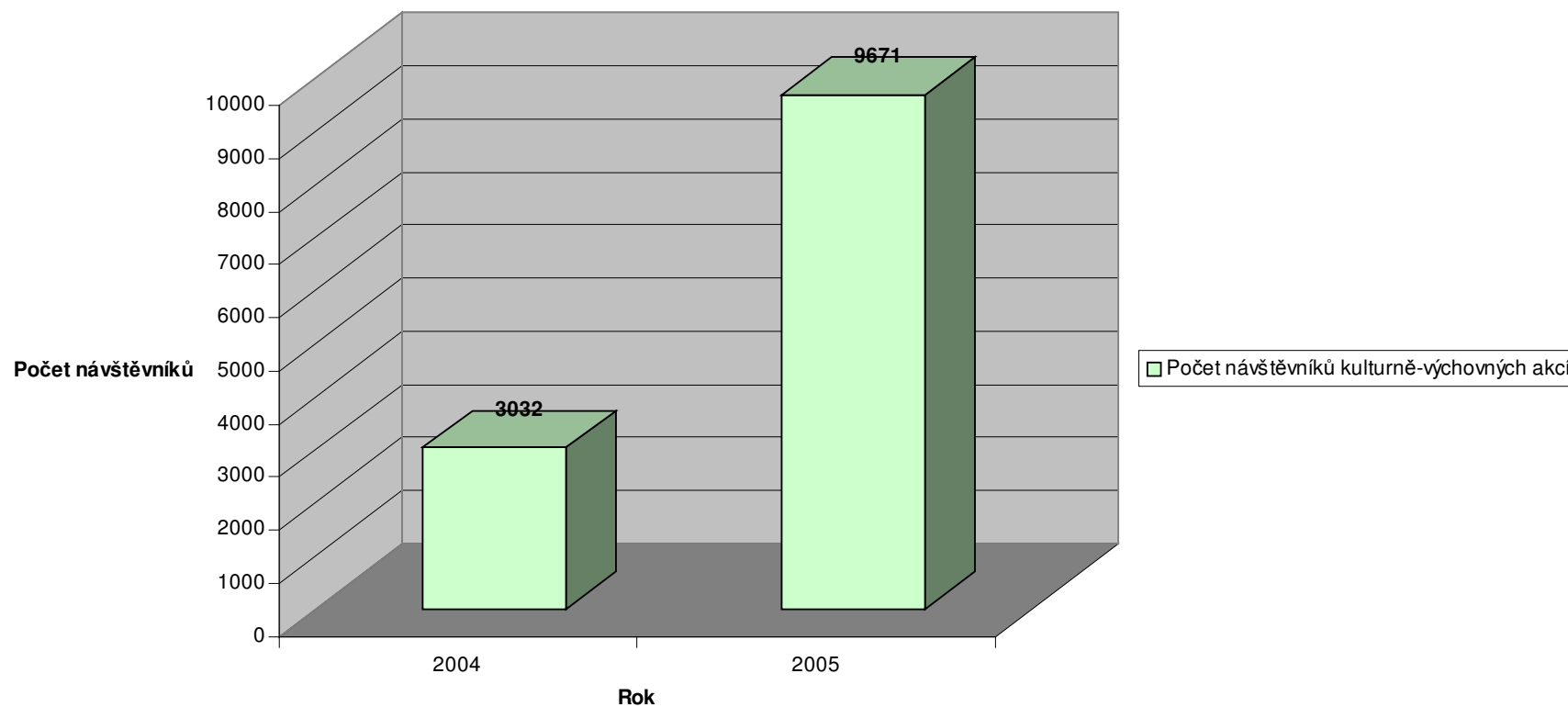
Ve Východočeské galerii v roce 2005 proběhlo **celkem 428 kulturně-výchovných a vzdělávacích akcí, jež navštívilo 9 671 osob**. Výrazně rostoucí čísla návštěvnosti těchto aktivit svědčí o tom, že galerie má ambici stát se smysluplnou alternativou pro volný čas dospělých a projektově vstoupit do vzdělávacích programů vybraných škol regionu.

V roce 2005 byl důsledně proměněn výchovně-vzdělávací **servis nabízený školám**, a to všech typů a stupňů. Podstatnou měrou se zvýšila nabídka programů, které atraktivní formou učí vnímat a oceňovat hodnoty výtvarného umění, zlepšila se propagace a komunikace s učiteli. V galerii nyní působí odborný edukativní pracovník. Pro účely těchto vzdělávacích aktivit a tvůrčích dílen jsme v Domě U Jonáše vybudovali výtvarný ateliér a dětský koutek. Během loňském roce zde proběhlo 333 programů pro děti a mládež, jichž se účastnilo 6 592 dětí.

Rostoucímu zájmu veřejnosti se těší také **programy určené pro dospělé publikum**. Velmi úspěšný cyklus přednášek Kapitoly z dějin českého a světového umění přivítal v průběhu roku na 37 přednáškách 1323 návštěvníků. Kromě tradičních forem pořadů, komentovaných prohlídek k výstavám, vernisáží, besed a koncertů jsme v uplynulém roce nabídli také výlety za uměním, pořádané v rámci činnosti při galerii působícího Klubu přátel umění. Pro dětské publikum pak výlety za pohádkou a v období letních prázdnin pravidelné čtvrtěční tvůrčí dopoledne v galerii. Další pořady byly připraveny pro mimořádné akce (Městské slavnosti, Mezinárodní den muzeí, apod.), zvláště je pak třeba jmenovat úspěšnou Noc s Jonášem, jíž se instituce zapojila do mezinárodní vlny muzejních nocí. Uspořádáno bylo celkem 95 akcí, jichž se účastnilo 3076 osob.

Graf č.3
Počet návštěvníků kulturně-výchovných akcí

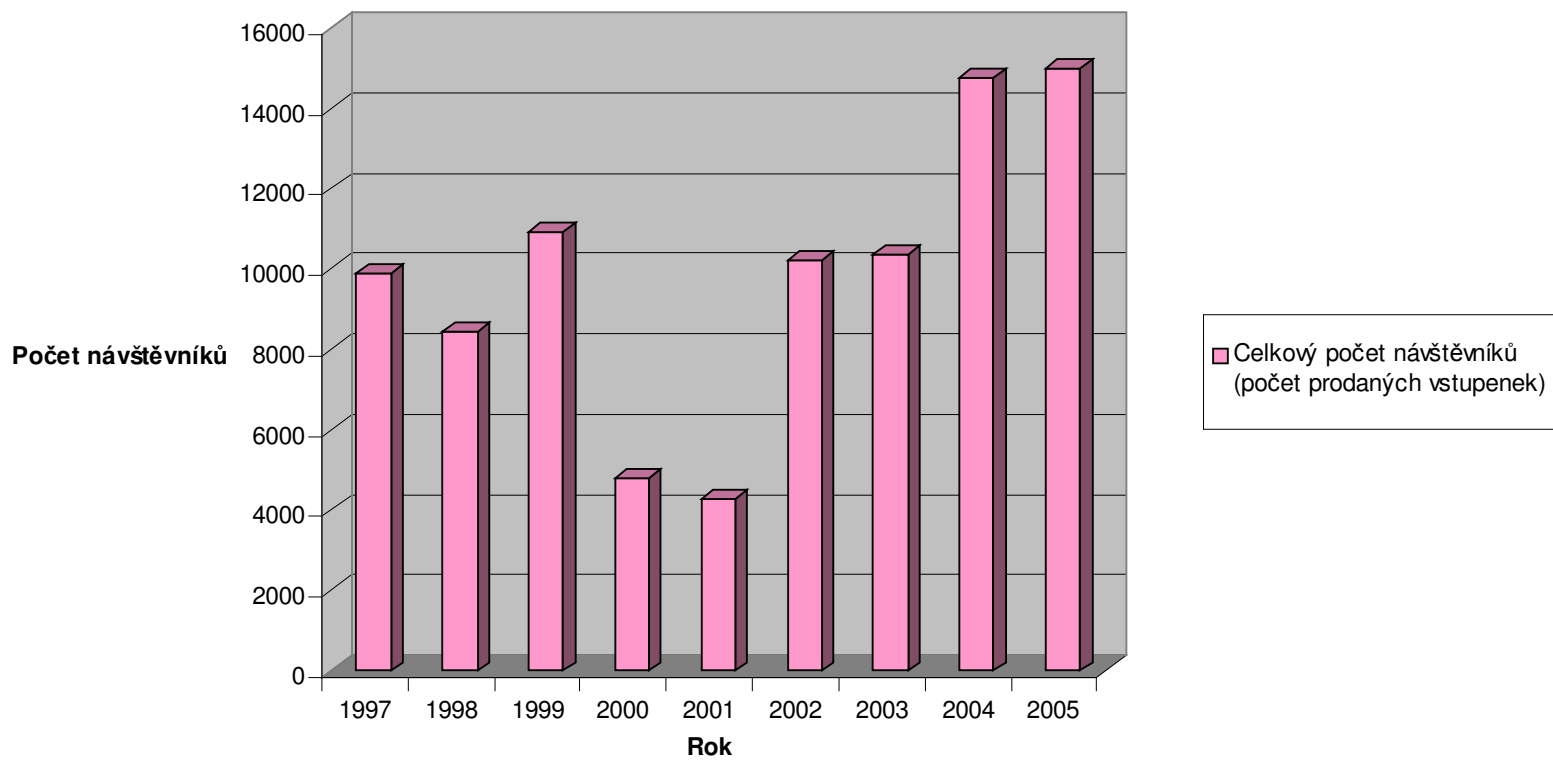

- **Návštěvnost galerie**

V roce 2005 se podařilo udržet výrazně vyšší návštěvnost instituce nastolenou rokem 2004. **Počet návštěvníků výstav**, odpovídající počtu prodaných vstupenek, činil **14 981 osob**, tedy ještě o 2% více než v předchozím roce. Přepočteno **na počet návštěvníků dle jednotlivých expozic**, dosáhla návštěvnost **21 289 osob**. Počet návštěvníků externích výstav, realizovaných mimo prostory galerie, činil u jedné placené výstavy dalších 1 903 osob, ostatní výstavy měly volný vstup a jejich návštěvnost tedy nebyla evidována. Výrazný vzestup zaznamenala návštěvnost kulturně-výchovných a doprovodných akcí galerie. 428 pořádaných akcí navštívilo celkem 9 671 osob, což představuje oproti roku 2004 nárůst o neuvěřitelných 219%. Celkový počet akcí se více než ztrojnásobil.

Počet návštěvníků výstav (počet prodaných vstupenek)	14 981
Počet platících návštěvníků externích výstav (pouze 1 placená, ostatní měly vstup zdarma)	1 903
Výukové programy pro děti	6 592
Přednášky	1 409
Ostatní kulturní akce galerie	1 670
Badatelské návštěvy a poskytnuté konzultace	35
Celkový počet účastníků na galerijních programech	26 590

Graf č.2
Vývoj návštěvnosti galerie v letech 1997 - 2005

- **Ostatní odborné aktivity**

Z ostatních odborných aktivit instituce je třeba zmínit úspěšné získání finančních prostředků z grantového programu Ministerstva kultury ČR ve výši 160 tisíc Kč. Prostředky byly určeny na vznik monografické publikace malíře Stanislava Diviše, jemuž galerie uspořádala v loňském roce významnou životní retrospektivu. Celkové náklady na publikaci činily 321,5 tisíce Kč. Na celoroční výstavní činnost a provoz dětského ateliéru bylo z prostředků Magistrátu města Pardubice získáno dalších 67,5 tisíce Kč.

Galerie v uplynulém roce zahájila spolupráci se Správou českých center v zahraničí, jejímž výsledkem byla úspěšná zahraniční výstava ve Vídni. Další projekty jsou v jednání pro rok 2006. Opominutelná není ani spolupráce se školami, jimž galerie nabízí tvůrčí vzdělávací programy v oblasti výtvarného umění. Podařilo se navázat spolupráci také s Pedagogickou fakultou v Hradci Králové, jejímž externím školícím pracovištěm v oblasti didaktiky výtvarné výchovy se galerie stane.

Příležitostně byla poskytována také drobná metodická a odborná pomoc menším institucím v kraji. Galerie úzce spolupracovala s Muzeem a galerií v Litomyšli a zejména pak s mezinárodním hudebním festivalem Smetanova Litomyšl. Posledně jmenovaná akce přináší účinný způsob propagace aktivit instituce, a to potenciálně i za hranice vlasti.

Instituce působí také jako člen Rady galerií ČR.

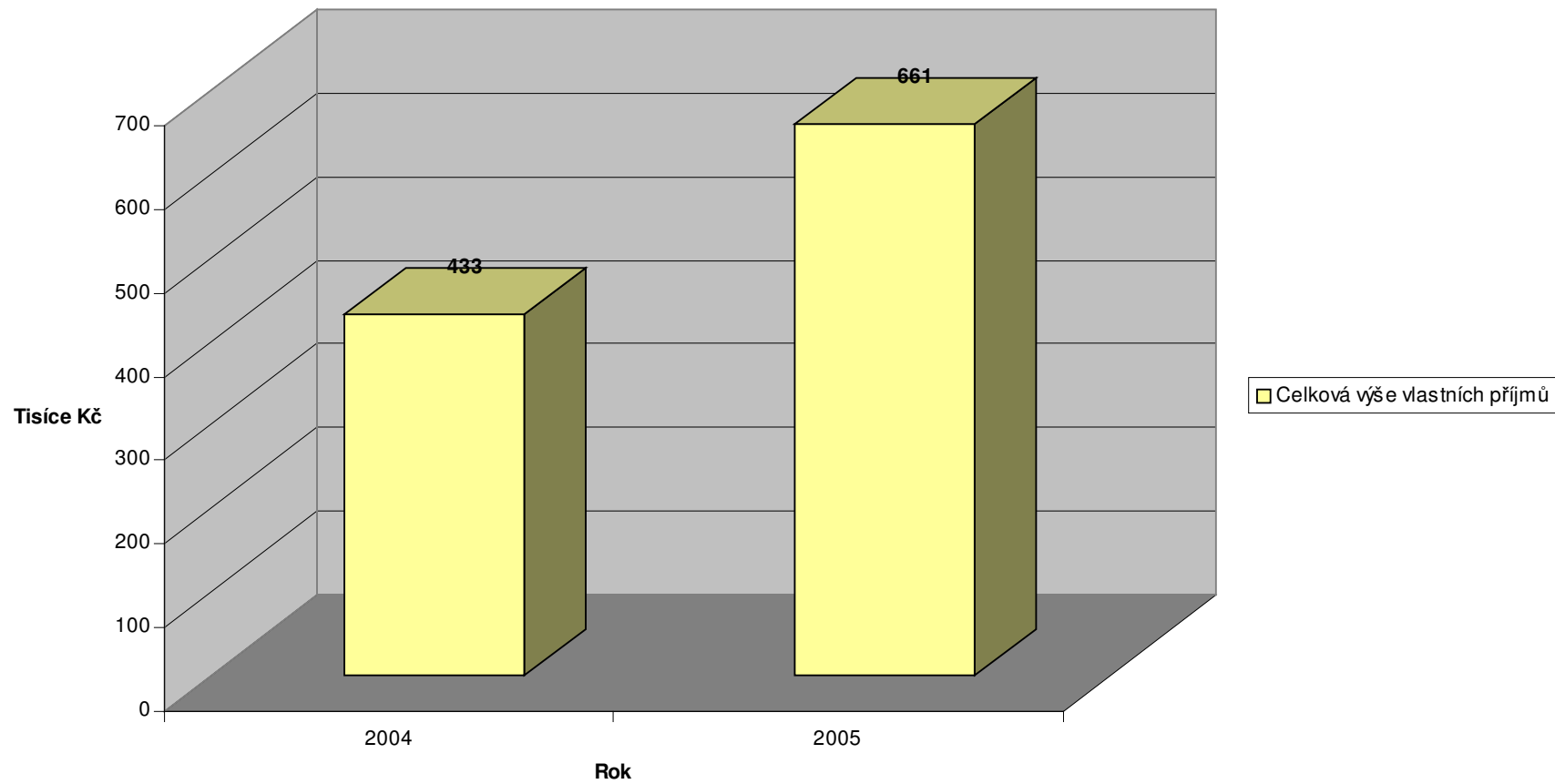
- **Provoz galerie, řízení a hospodaření**

Hospodaření Východočeské galerie bylo v uplynulém roce vyrovnané. **Celkové příjmy** instituce včetně dotace představovaly **8 171,5 tisíce Kč**. Z toho celkové příjmy z vlastní činnosti včetně nájmu činily 661,5 tisíce Kč. Získány byly mimorozpočtové zdroje v celkové výši 227,5 tisíce Kč, 160 tisíc Kč od MK ČR a 67,5 tisíce Kč od Magistrátu města Pardubice. Provozní dotace zřizovatele činila původně 6 500 tisíc Kč, ke dni 30.8.2005 byla navýšena o 800 tisíc Kč provozních a 150 tisíc Kč investičních prostředků. **Celkové výdaje** představovaly **8 160,5 tisíce Kč**. Z toho **mandatorní výdaje činily 5 308 tisíc Kč**, což je **65%**. Hospodařením vznikl zisk ve výši 11 tisíc Kč.

Opravy a údržba představovaly částku 85 tisíc Kč. Byl proveden nátěr oken, výměna části podlahové krytiny a úprava paneláže v Domě U Jonáše, na zámku výmalba kancelářských prostor. Pořízení investic představovalo celkem 243 tisíc Kč. Za částku 149,5 tisíce Kč bylo inovováno přenosové zařízení elektronického zabezpečovacího systému na pult Policie ČR u obou objektů. Zakoupen byl data projektor a notebook.

V personálním obsazení a organizační struktuře nedošlo k výraznějším změnám, organizace měla evidenční počet pracovníků 24, v přepočteném stavu 19. Odborný personál tvořilo 6 osob, 18 osob tvořilo obslužný personál, 7 osob mělo VŠ vzdělání.

Graf č.4
Celková výše vlastních příjmů instituce v tisících Kč

- **Závěr**

V uplynulém roce se podařilo nejen naplnit stanovený výstavní plán, ale také jej významně rozšířit, zejména o nové přehlídky realizované mimo vlastní prostory galerie. Stávající výstavní profil byl obohacen o zajímavé projekty z oblasti současného umění. Po letech byla opět realizována úspěšná výstava v zahraničí. Mnohé bylo učiněno v oblasti propagace, spolupráce s médii, veřejné publicity a také v celé široké oblasti kulturně-výchovné činnosti a doprovodných akcí, zejména pro nejmladší publikum. Akviziční činností bylo do sbírek získáno na 23 děl v celkové hodnotě 851 tisíc Kč. Významně byla překročena plánovaná výše vlastních příjmů, a sice o 89%. Hospodaření instituce bylo ziskové. Vzhledem ke všem výše uvedeným faktům lze rok 2005 hodnotit jako úspěšný.

V Pardubicích, dne 24. února 2006

Mgr. Martin Dostál